

Pravilnik o auto rally-u (A03) za 2014 godinu

Rally Šampionat Bosne i Hercegovine za 2014. godinu

A. OSNOVNI USLOVI

Član 1

Komisija za auto sport na osnovu ovlaštenja dobijenih od BIHAMK-a i odluke UO SAMSBIH raspisuje Rally Šampionat Bosne i Hercegovine za 2014. godinu u auto rally sportu, prema odredbama ovog Pravilnika, Pravilnika o auto sportu SAMS BIH, Međunarodnog sportskog pravilnika FIA i odgovarajućih mu dodataka.

Član 2

Rally Šampionat BiH u auto rally-u A03 je sistemsko takmičenje, u kojem je na osnovu kalendara SAMS BIH za 2014. godinu predviđeno održavanje najviše šest bodovanih takmičenja s najviše jednim sprint rallyem ukoliko nema dovoljan broj rallya. Zbrajanjem rezultata s pojedinih takmičenja u skladu s odredbama ovog Pravilnika proglašavaju se najuspješniji vozači, suvozači, timovi i klubovi.

Pravo bodovanja u Rally Šampionatu BiH imaju sve posade sa licencom SAMS BIH. Posade sa licencama izdatim od strane drugih saveza članica FIA mogu nastupati na pojedinim takmičenjima, ali se njihov plasman neće uzimati u obzir za bodovanje u Rally Šampionatu BiH.

Kalendar takmičenja biti će objavljen na internet stranicama SAMS BIH-a.

Preporučuje se organizatorima da se takmičenja organizuju po principu petak/subota, s tim da ako se organizuju subota/nedjelja, proglašenje pobjednika mora završiti do 18,00 sati u nedjelju.

Član 3

Na kraju svakog pojedinog takmičenja boduju se za Rally Šampionat BiH:

- vozači (prvi vozač) u ukupnom plasmanu,
- suvozači (drugi vozač) u ukupnom plasmanu,
- vozači (prvi vozač) u plasmanu divizija 1, 2, 3, 4, 5
- suvozači (drugi vozač) u redosljedu divizija 1, 2, 3, 4, 5
- timovi u ukupnom plasmanu (sa licencom SAMS BIH)
- klubovi u ukupnom plasmanu (sa licencom SAMS BIH)

Za ukupni plasmanu i plasman vozača, suvozača, klubova i timova u divizijama na svakom pojedinom takmičenju, dobivaju se bodovi prema slijedećoj tablici:

MJESTO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BODOVI	25	18	15	12	10	8	6	4	2	1

Bodovanje posada za naslove Šampiona i pobjednike divizija, obuhvaća isključivo posade, klubove i timove s licencom SAMS BIH.

Član 4

Na kraju takmičarske sezone proglašavaju se i nagrađuju:

- Šampioni Rally Šampionata BiH:
  - u ukupnom plasmanu (vozač i suvozač)
  - timovi u ukupnom plasmanu
  - klubovi u ukupnom plasmanu
- Vicešampioni Rally Šampionata BiH:
  - drugoplasirani u ukupnom plasmanu (vozač i suvozač)
  - drugoplasirani timovi u ukupnom plasmanu

- drugoplasirani klubovi u ukupnom plasmanu
- Pobjednici divizija Rally Šampionata BiH:
  - po divizijama 1, 2, 3, 4 i 5 (vozači i suvozači)
- Juniorski pobjednik Rally Šampionata BiH:
  - najbolje plasirani vozač/vozačica rođen/a 01.01.1990. godine i kasnije u ukupnom plasmanu.

Naslovi Šampiona, vicešampiona i pobjednika divizija, u ukupnom plasmanu i divizijama bit će određeni na osnovi zbira osvojenih bodova na pojedinom takmičenju i to:

- najbolja 3 plasmana od svih rallya ako se održi 4 ili više bodovanih takmičenja
- ako se održi 3 ili manje rallya zbrajaju se svi osvojeni bodovi
- ako se održi manje od 2 takmičenja, Šampionat se neće proglasiti.

Takmičenja izvan teritorija BiH se mogu oduzeti kao najlošiji plasman, nezavisno da li je takmičar nastupio na njemu ili ne.

Svako pojedino takmičenje boduje se bez obzira na broj posada koje na njemu nastupe.

Punim iznosom bodova biti će bodovane na svakom održanom takmičenju sve divizije bez obzira na broj posada.

Najbolji timovi (bez obzira na broj prijavljenih) i klubovi proglasiti će se na osnovu zbroja bodova sa svih održanih takmičenja.

Između dva takmičenja obavezno mora biti jedan slobodan vikend. Izuzetno, iz naročito opravdanih razloga, SAMS BiH može dozvoliti jedan izuzetak od ovog pravila tokom jedne takmičarske sezone.

Član 5

Na kraju svakog takmičenja, organizator je obavezan u rezultatima naznačiti puna imena i prezimena vozača i suvozača, te sve podatke propisane Pravilnikom o auto sportu SAMS BIH. Jednako tako moraju biti upisana postignuta vremena na svakom od održanih brzinskih ispita, ukupan zbroj tih vremena, kao i svi ostali elementi bodovanja. Redoslijed posada na kraju svakog takmičenja određuje se prema ukupnom zbroju postignutih vremena, izraženih u satima, minutama, sekundama i desetinkama sekunde. Posada koja ima najmanji zbroj postignutih vremena, zauzima prvo mjesto, a iza nje slijede ostale posade s većim zbrojem postignutih vremena.

U slučaju da dvije ili više posada imaju isti zbroj postignutih vremena, bolja u redoslijedu biti će ona posada koja ima bolje postignuto vrijeme na prvom brzinskom ispitu. Ako je i to vrijeme isto, računaju se rezultati sa slijedećeg brzinskog ispita i tako redom.

Plasman timova određuje se na osnovi zbroja bodova koje su po tri najbolje plasirana člana pojedinog tima osvojili u plasmanu klasa.

Plasman ekipa klubova, određuje se na osnovi zbroja bodova koje su po tri najbolje plasirane posade ili člana (vozača) pojedinog kluba osvojili u plasmanu klasa

U slučaju istog zbroja bodova na pojedinom takmičenju, bolji redoslijed zauzet će tim/klub:

1. čiji članovi imaju više boljih mjesta (više prvih, ako su jednaki - više drugih itd.)
2. čiji članovi imaju manji zbroj postignutih vremena.

VOZAČI I SUVOZAČI

Ako se nakon svih takmičenja u jednoj sezoni, prilikom izrade konačnog redoslijeda, dogodi da dva vozača ili suvozača imaju isti zbroj bodova, pravila za određivanje redoslijeda biti će:

1. Prema većem broju prvih mjesta, zatim drugih mjesta, zatim trećih mjesta, itd. postignutih u ukupnom plasmanu na svim rallyima na kojima su osvajali bodove u ukupnom plasmanu.
2. Prema većem broju viših mjesta postignutih u ukupnom plasmanu na svim rallyima na kojima su nastupali, jedno 11-o mjesto vrijedi više nego bilo koji broj 12-ih mjesta, jedno 12-o mjesto vrijedi više nego bilo koji broj 13-tih mjesta, itd.
3. U slučaju daljnje istovjetnosti, prema broju boljih vremena postignutih na prvom BI svakog rallya Šampionata na kojem su nastupali.

4. U slučaju daljnje istovjetnosti, Komisija za auto sport SAMS BIH će odrediti pobjednika na temelju bilo kojeg drugog mišljenja koje smatra prikladnim.

TIMOVI I KLUBOVI

Ako se nakon svih takmičenja u jednoj sezoni, prilikom izrade konačnog redoslijeda, dogodi da dva kluba ili tima imaju isti zbroj bodova, pravila za određivanje redoslijeda biti će:

1. Prema većem broju prvih mjesta, zatim drugih mjesta, zatim trećih mjesta, itd. postignutih u ukupnom plasmanu na svim rallyima na kojima su osvajali bodove, uzimajući u obzir samo jedno mjesto po rallyu za svaki tim ili klub.
2. Prema većem broju viših mjesta postignutih u ukupnom plasmanu na svim rallyima na kojima su nastupali, uzimajući u obzir samo jedno mjesto po rallyu za svaki tim ili klub.
3. Prema većem broju viših mjesta postignutih u ukupnom plasmanu na svim rallyima na kojima su nastupali, zbrajajući osvojene bodove svih članova tog tima ili kluba.
4. Prema većem broju viših mjesta postignutih u ukupnom plasmanu na svim rallyima na kojima su nastupali, jedno 11-o mjesto vrijedi više nego bilo koji broj 12-tih mjesta, jedno 12-o mjesto vrijedi više nego bilo koji broj 13-tih mjesta, itd.
5. U slučaju daljnje istovjetnosti, Komisija za auto sport SAMS BIH će odrediti pobjednika na temelju bilo kojeg drugog mišljenja koje smatra prikladnim.

OBAVEZE ORGANIZATORA

Član 6

Pojedino takmičenje ne smije sadržavati nikakvu vrstu vožnje koja je u suprotnosti s odredbama Zakona o bezbjednosti saobraćaja BiH.

Svaki organizator dužan je dostaviti radnu verziju posebnog pravilnika e-mailom u SAMS BIH najmanje 2 mjeseca prije starta 1. etape takmičenja.

U slijedećih 10 dana, od prijema radne verzije posebnog pravilnika, SAMS BIH će obavijestiti organizatora o svim promjenama koje treba napraviti, i izdat će odgovarajući broj pod kojim je zaveden.

Posebni pravilnik mora biti printan u A5 formatu i objavljen na službenoj web stranici rallya najmanje jedan mjesec prije posljednjeg dana prijema prijava.

Dvije printane (odštampane) kopije finalnog posebnog pravilnika moraju se poslati u SAMS BIH nakon objave.

Svaki organizator dužan je ishoditi odobrenje od nadležnog tijela za održavanje priredbi na javnim cestama te posebno odobrenje za zatvaranje staza za brzinske ispite.

Organizator svakog takmičenja dužan je na osnovu unaprijed pripremljenog Elaborata sigurnosti na svim brzinskim ispitima osigurati:

- zatvaranje cesta brzinskih ispita za javni saobraćaj,
- prisustvo dovoljnog broja sudija i redara na svim dijelovima staze radi nesmetanog odvijanja brzinskih ispita,
- dežurstvo ekipe sa „Rescue car“ (RC) vozilom na najmanje dva brzinska ispita koji se odvijaju istovremeno, a na BI koja ne pokrivaju RC dežurstvo interventnog brzog vatrogasnog vozila sa hidrauličnim makazama,
- dežurstvo vozila s ekipama hitne medicinske pomoći (s neophodnom interventnom zdravstvenom opremom), u skladu s dužinom staze (do 15 km – minimalno jedna ekipa svakih daljnjih 15 km – jedna ekipa),
- dežurstvo vatrogasne ekipe s vozilom na startu brzinskog ispita,
- vozilo za izvlačenje neispravnih i oštećenih vozila smješteno na startu brzinskog ispita,
- vozila za zatvaranje – „Safety car“, predvozila (najmanje dva, označena sa „00“ i „0“) i otvaranje staze – „Finish car“,
- odgovarajući sistem radio - veze za rukovođenje takmičenjem, policu osiguranja za sudije, službene osobe i gledaoce,
- policu osiguranja za ukupnu štetu nastalu trećim licima na stazi brzinskog ispita za vrijeme trajanja takmičenja.

Ukoliko organizator asfaltnog rallyja organizira makadamski brzinski ispit obavezno prije i poslije tog BI (ili više njih u nizu) mora uslijediti servis.

Predvozila i članovi posada istih poželjno je da ne budu sigurnosno opremljeni kao i sudjelujuće verificirane posade i vozila. Moraju imati policu ličnog osiguranja, te da u pisanoj formi budu informirani i upozoreni na obveze i prava tokom cijele manifestacije što ovjeravaju vlastoručnim potpisom.

Organizator mora raspolagati s najmanje jednom, a po potrebi i više oglasnih ploča za objavljivanje biltena i rezultata, vodeći računa o postavi istih na mjesta dostupna sudionicima takmičenja (posade, servisne ekipe, itd).

Sve signalne oznake na takmičenju, ako se ono održava noću, obavezno moraju biti osvijetljene tako da se mogu uočiti i razumjeti s najmanje 30 metara udaljenosti.

Član 7

Svako pojedino takmičenje, u pogledu sportskih elemenata mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- 1) Najveća ukupna dopuštena dužina brzinskih ispita iznosi 150 km, a najmanja 50 km.
- 2) Broj brzinskih ispita na jednom takmičenju ne može biti manji od četiri. Na jednom takmičenju brzinski ispiti moraju se odvijati na najmanje dvije različite staze. Niti jedan brzinski ispit ne smije se ponavljati više od 3 puta. Brzinski ispiti na jednoj stazi se mogu odvijati u oba pravca.
- 3) Ograničava se ukupno vrijeme trajanja takmičenja od početka tehničkog prijema do proglašenja rezultata na 48 sati.
- 4) Prosječna brzina na veznom sektoru određuje se u zavisnosti od stanja ceste, uvjeta vožnje i dužine brzinskog ispita ukoliko se nalazi u veznom sektoru.
- 5) Prosječna brzina brzinskog ispita ograničena je na najviše 120 km/h, računajući prema najbržim vozilima.
- 6) Kada se takmičenje za Rally Šampionat BiH održava u sklopu nekog drugog takmičenja višeg ranga od Rally Šampionata BiH, primjenjuju se opći uvjeti koje je za taj rang takmičenja propisala FIA.
- 7) Ako se pojedino takmičenje sastoji iz više etapa, dopušteno je da se samo jedna, prva ili prve dvije etape ako ispunjavaju uvjete iz tačke 1. i 2. ovog člana budu kao jedno takmičenje za Rally Šampionat BiH.
- 8) Posebni pravilnik takmičenja mora udovoljiti zahtjevima Pravilnika o auto sportu SAMS BiH.
- 9) Sastavni dio Posebnog pravilnika (prilog) obavezno mora biti Itinerer rallya koji se objavljuje kao dio posebnog pravilnika.
- 10) Dopušta se organizacija „Sprint Rallya“ koji trebaju zadovoljavati sljedeće minimalne uslove:
  - broj brzinskih ispita od 3 do 6 na jednoj stazi koja se može voziti u oba smjera
  - ukupna dužina brzinskih ispita mora biti od 30 do 50 km
  - organizator treba omogućiti i nadgledati upoznavanje staze isključivo i samo dan prije takmičenja
  - ovakva takmičenja budu se s koeficijentom 0.75
  - ostali sigurnosni aspekti moraju biti kao i za ostala takmičenja u skladu s ovim dodatkom

Organizator svakog takmičenja uz to je obvezan :

- da u Posebnom pravilniku obavezno navede kontakt telefon (poželjno mobilni) osobe koja će u ime organizatora u svakom trenutku (i/ili navedeno dnevno vrijeme) potencijalnim sudionicima, medijima ili takmičarima moći prezentirati informacije o takmičenju,
- da svakoj verificiranoj posadi u Uredu prilikom Verifikacije preda naljepnicu sa KONTAKT TELEFONOM za dojavu nesreće ili odustajanja, koju je posada dužna prije tehničkog prijema naljepiti na cijev zaštitnog luka (roll-bara) ispred suvozača,
- da ostvari saradnju sa medijima pravovremenom prezentacijom informacija obavezno najkasnije 25 dana prije održavanja takmičenja pa sve do okončanja istog uz poželjnu objavu zasebne web stranice takmičenja ili korisničke adrese (nekog postojećeg elektronskog medija) koja će imati posebno praćenje takmičenja, te organizuje tokom takmičenja stručnu press službu.

B. POSEBNI USLOVI

USLOVI ZA VOZAČE, SUVOZAČE I TAKMIČARE

Član 8

Pravo sudjelovanja na takmičenjima za Rally Šampionat BiH imaju sve osobe koje posjeduju vozačku dozvolu najmanje B kategorije, te vozačku licencu ovjerenu za 2014. godinu. Pod pojmom „vozačka licenca“ podrazumijeva se vozačka licenca svakog nacionalnog saveza (ASN) koji je član FIA-e.

Za divizije 4 i 5 dovoljna je licenca klupskog ranga, dok za ostale divizije vozači i suvozači moraju imati licencu državnog ili međunarodnog ranga. O izuzecima od ovog pravila odlučuje Komisija za auto sport. Da bi se ostvarilo pravo na državnu licencu potrebno je zadovoljiti uslove iz Pravilnika o auto sportu SAMS BiH-a. Posade stranih nacionalnih saveza moraju posjedovati licence svojih nacionalnih saveza (ASN).

Za takmičenja Rally Šampionata BiH koja se održavaju izvan BiH, SAMS BiH izdat će dozvole za nastup i privremene internacionalne licence ako to organizator takmičenja zahtjeva.

Posadu jednog vozila sačinjavaju dvije osobe – vozač (prvi vozač) i suvozač (drugi vozač).

Obje osobe moraju biti uredno prijavljene za takmičenje na propisanom obrascu uz obavezno ispunjene sve tražene rubrike, te njihova dokumentacija pregledana i ovjerena.

Prijavni list obavezno osobno potpisuju vozač i suvozač, te je isti ovjeren potpisom i pečatom matičnog kluba vozača. Po želji, osobe mogu biti nastupiti pod pseudonimom, o čemu odlučuje Sportska komisija takmičenja.

Svaki član posade mora biti osiguran od posljedica nesretnog slučaja i smrti za satnicom i programom predviđeno vrijeme trajanja cijele manifestacije.

Za vrijeme odvijanja cijelog takmičenja, u vozilu se moraju nalaziti i njime upravljati samo ove osobe, te se one tokom jednog takmičenja ne mogu mijenjati drugim osobama.

Kao takmičari, mogu se prijaviti sve pravne ili fizičke osobe koje posjeduju važeću takmičarsku licencu za tekuću godinu.

U slučaju da je takmičar pravna osoba ili pak netko drugi tko nije član posade, prvi vozač na prijavi smatrat će se odgovornim tokom cijelog takmičenja.

Svaka nepravilnost, prekršaj ili nesportsko ponašanje takmičara ili članova posade, bit će predmet razmatranja direktora i članova Sportske komisije.

Oni mogu izreći jednu od kazni predviđenih pravilnicima, pa čak i isključenje s tog takmičenja.

USLOVI ZA VOZILA

Član 9

[1]. Na takmičenju mogu sudjelovati samo vozila koja su pripremljena u skladu s pripadajućom homologacijom i propisima iz važećeg Dodatka "J" Međunarodnog sportskog pravilnika. Sva sigurnosna oprema mora imati FIA homologaciju, a dozvoljeno je korištenje opreme sa isteklim rokom trajanja homologacije.

U grupama N i A mogu nastupati vozila sa važećom homologacijom proizvođača kao i u periodu od 8 godina poslije njenog isteka (4 godina FIA + 4 godine SAMS BiH), pripremljena u skladu sa homologacijom.

U grupama HN i HA mogu nastupati vozila sa isteklom homologacijom (više od: trajanje homologacije + 8 godina), pripremljena u skladu sa isteklom homologacijom izuzev izmjena dozvoljenih Članom 9. stav [4].

U grupama S1, S2 i S3 mogu nastupiti vozila koja nikad nisu imala homologaciju te vozila s važećom ili isteklom homologacijom a koja odstupaju od propisa homologacije.

U grupama S1, S2 i S3 mogu nastupati vozila u skladu s tehničkim pravilnikom za grupu S.

[2]. Prema radnoj zapremini motora, vozila će biti razvrstana u slijedeće divizije:

DIVIZIJA	GRUPE
1	N4 iznad 2001 cm ³ s restriktorom 33 mm HN4 (istekla homologacija FIA N4) S3 preko 2001 cm ³
2	A7 (1601 cm ³ do 2000 cm ³) Super 1600 R2C (1601 cm ³ do 2000 cm ³) R3C (1601 cm ³ do 2000 cm ³) R3T (do 1601 cm ³ nominalne zapremine) A6 (1401 cm ³ do 1600 cm ³) R2B (1401 cm ³ do 1600 cm ³) Kit Car (1401 cm ³ do 1600 cm ³) HA7 (istekla homologacija FIA A7) HA6 (istekla homologacija FIA A6) Diesel grupa A sa motorom sa prednabijanjem (do 2000 cm ³ nominalne zapremine) R3D (do 2000 cm ³ nominalne zapremine) S2 (1401 cm ³ do 2000 cm ³)
3	N3 (1601 cm ³ do 2000 cm ³) HN3 (istekla homologacija FIA N3) Diesel grupa N sa motorom sa prednabijanjem (do 2000 cm ³ nominalne zapremine)
4	N2 (1401 cm ³ do 1600 cm ³) R1B (1401 cm ³ do 1600 cm ³) HN2 (istekla homologacija FIA N2)
5	A5 (do 1400 cm ³) Kit Car (do 1400 cm ³) N1 (do 1400 cm ³) R1A (do 1400 cm ³) HA5 (istekla homologacija FIA A5) HN1 (istekla homologacija FIA N1) S1 do 1400 cm ³

[3]. Vozila koja ne spadaju niti u jednu od navedenih grupa (npr R5/R4, RGT, S2000, itd) mogu biti bodovana samo za generalni plasman. Nastup vozila FIA Grupa B je zabranjen.

Vozila grupa S1, S2 i S3 su vozila koja nikad nisu imala FIA homologaciju te vozila s važećom ili isteklom FIA homologacijom a koja odstupaju od propisa homologacije.

Vozila grupe S3 sa prednabijanjem moraju imati postavljen restriktor na kućište kompresora najvećeg dopuštenog unutrašnjeg promjera 34 mm.

[4]. Vozila grupa HA7, HA6 i HA5 trebaju u potpunosti odgovarati izvornim FIA homologacijama grupe A uz potpuno poštivanje „FIA Dodatak J, Član 252, 253 i 255 (2014).

Vozila grupa HN4, HN3, HN2 i HN1 trebaju u potpunosti odgovarati izvornim FIA homologacijama grupe N uz potpuno poštivanje „FIA Dodatak J, Član 252, 253 i 254 (2014), osim u slijedećem:

- Izmjenama dozvoljenim u „FIA Dodatak J, Član 254. (2014) Tehnički pravilnik za takmičarska vozila Grupe N”
- Uklanjanjem sjedišta koja nisu u funkciji, uključujući komplet zadnju klupu.
- Uklanjanjem prostirke na podu i gepeku vozila (patosnice)
- Uklanjanjem police iza zadnjeg sjedišta

- Uklanjanjem standardnog alata i dizalice
- Uklanjanjem tapacirunga sa bočnih stranica i vrata, uz uslov da umjesto njih budu ugrađeni nezapaljivi elementi iste površine, a minimalne debljine 0,5 mm. Preporučeni materijal je karbon.
- Mjenjač:
Unutrašnjost mjenjača je proizvoljna.
Brojevi zubi i prijenosni odnosi homologirani u Grupi N ili A moraju biti zadržani. Zglobne veze na mjenjaču su proizvoljne. Mehaniizam izbornika stepena prijenosa mora biti takav kakav je homologiran na serijskom modelu vozila.
- Diferencijal:
Upotreba mehaničkog samokočnog (šper diferencijala) je dopuštena uz uslov da se može ugraditi u serijsko kućište diferencijala. Zbog te ugradnje dopušteno je doraditi unutrašnjost izvornog kućišta diferencijala. Mehanički samokočni diferencijal je sklop koji radi samo mehanički tj. bez pomoći hidraulike ili elektrike.
Viskozno kvačilo se ne smatra mehaničkim sklopom. Ako je u homologirano vozilo ugrađeno viskozno kvačilo, ona se smije zadržati ali se ne smije ugraditi drugi diferencijal.

U slučaju neusklađenosti originalne homologacije vozila i važećih FIA pravilnika, prednost ima „FIA Dodatak J, Član 254. (2014) Tehnički pravilnik za takmičarska vozila Grupe N”.

[5]. Dozvoljava se nastup „Historic“ vozilima pripremljenima u skladu s FIA Dodatkom „K“ u diviziji 5. Posade koje nastupaju s „Historic“ vozilima u diviziji 5 moraju imati izvađenu odgovarajuću licencu za rally.

[6]. Vozila za takmičenje moraju ispunjavati sve uslove koje zahtijevaju propisi za vozila javnog saobraćaja u BiH. Dozvoljen je nastup i vozilima s „probnim tablicama“, uz obavezno predočenje potvrde o obavljenom tehničkom pregledu. Potvrda ne smije biti starija od 7 dana.

Što se ograničenja tiče, organizator mora paziti na slijedeće odredbe:

Sve ostale odredbe u vezi s uvjetima za vozila, a koje nisu navedene u ovom Pravilniku, primjenjivat će se iz Tehničkog pravilnika SAMS BiH ili njegovog Dodatka za 2014. godinu.

SERVISIRANJE - NADOLIJEVANJE GORIVA - POPRAVCI

Član 10

Pružanje tehničke pomoći posadama na njihovim vozilima dopušteno je samo u obilježenim servisnim zonama.

Isključuje se svaka pomoć trećih osoba posadama u pogledu elemenata takmičenja. Na brzinskim ispitima dopuštena je pomoć gledatelja samo u vraćanju vozila na stazu ili micanja nepokretnih vozila sa staze.

Organizator svakog takmičenja dužan je osigurati posebno vozilo za izvlačenje i prijevoz neispravnih i oštećenih vozila, koje će po potrebi tokom ili nakon završetka svakog brzinskog ispita, odnosno završetku etape ili cijelog takmičenja, premjestiti nepokretno vozilo na područje prije starta ili iza STOP-a brzinskog ispita.

U zonama kontrole zabranjeni su bilo kakvi popravci ili pomoć.

Za vrijeme čitavog trajanja rallya, servisiranje Takmičarskog vozila može se obavljati samo u servisnim parkiralištima. Međutim, posada, služeći se pritom isključivo opremom koju ima sa sobom u vozilu, te bez vanjske tjelesne pomoći, može u svakom trenutku servisirati vozilo, osim na mjestima gdje je to izričito zabranjeno.

Kada je to neophodno kao dio servisa (zamjena rezervoara ili pumpe za gorivo), pražnjenje i/ili punjenje goriva dopušta se u servisnom parkiralištu pod sljedećim uvjetima:

- da se rad obavlja uz nadgledanje suca,
- da se na vozilu ne vrše nikakvi drugi radovi za vrijeme pražnjenja i/ili punjenja,
- da se oko vozila osigura odgovarajući sigurnosni prostor,
- da su prisutna dva vatrogasca s vatrogasnom opremom za zapaljive tekućine,
- da se doda samo onoliko goriva koliko je potrebno do iduće zone uzimanja goriva.

Definicija Zabranjenog servisiranja

Posadama je zabranjeno korištenje ili primanje, bilo kakvih materijala (krutih ili tekućih), rezervnih dijelova, alata ili opreme izvan one koja već postoji u takmičarskom vozilu, osim u servisnim parkiralištima ili tamo gdje je to izričito dopušteno Biltenom.

Posadama je dopušteno, koristeći se isključivo opremom koju ima u vozilu, te bez vanjske pomoći, u svakom trenutku izvršiti popravke na vozilu, osim na mjestima gdje je to izričito zabranjeno.

Servisna parkirališta

Servisna parkirališta naznačena su u itinereru rallya s vremenskom kontrolom na ulazu i izlazu. (Udaljenost od 25 m može se smanjiti na najmanje 5 m).

Brzina vozila u servisnim parkiralištima ne smije premašiti 30 km/h; nepoštivanje ovog ograničenja povlači za sobom kaznu koju izriče Sportska komisija.

Vozila kojima je dopušten ulaz u servisna parkirališta

Svaka posada koja nastupa na takmičenju može imati jedno servisno vozilo, koje mora biti vidljivo označeno oznakama koje izdaje Organizator, istaknutima na za to predviđenim mjestima. Oznake se izdaju na verifikaciji svakog pojedinog takmičenja.

Ostala vozila tima moraju biti označena „Pomoćnim“ (Auxiliary Car) rally tablicama što ih izdaju Organizatori.

Tamo gdje to prostor dopušta, „Pomoćnim“ se vozilima može dopustiti parkiranje uz pripadajuća servisna vozila puštena u parkirališta, podložno odluci Organizatora.

Gume

Sve gume moraju biti u skladu s ovim članom.

Sva vozila moraju imati profilirane gume.

Gume će biti označavane za vrijeme rallya u skladu s postupkom danim od tehničara.

U bilo koje vrijeme na takmičenju, može se izvršiti kontrola da se provjeri usklađenost guma. Zona za označavanje guma/felgi može biti postavljena na izlazu iz servisnog parkirališta.

Samo u svrhu pomoći provjere/označavanja guma, jedan član tima za svaku posadu može biti prisutan u ovoj zoni. Zona za provjeru guma može biti postavljena na ulazu u servisno parkiralište.

Korištenje bilo koje naprave za održavanje pune performanse gume na način da je unutrašnji tlak gume jednak ili manji od atmosferskog tlaka je zabranjena.

Unutrašnjost gume (prostor između felge i unutrašnjeg dijela gume) mora biti ispunjen samo zrakom. Kada su lijeve gume različite od desnih guma, njihovi uzorci moraju biti simetrični.

Kada je start brzinskog ispita odgođen više od 10 minuta za bilo kojeg takmičara, podešavanje pritiska tlaka u gumama je dozvoljeno.

Vozilo može imati najviše dvije rezervne gume.

Svako hemijsko i/ili mehaničko tretiranje guma je zabranjeno.

Svaka naprava dizajnirana u svrhu da spoji gumu i felgu je zabranjena. Svi takmičari gume mogu mijenjati jedino u za to predviđenim zonama. Svaki prekršaj biti će prijavljen Sportskoj komisiji.

Posadi je dopuštena zamjena oštećene/ih guma između dviju servisnih zona, osim u zonama gdje je to izričito zabranjeno, isključivo s gumama koje se nalaze u takmičarskom vozilu.

Uzimanje goriva

Takmičari smiju uzimati gorivo isključivo u zonama predviđenima za to, što će ih Organizatori navesti u putnoj knjizi.

Njihov ulaz/izlaz bit će označen znakom plave limenke s gorivom.

Zone moraju biti ogradama ili sličnim pomagalima odvojene od ostalih prostora i u cilju onemogućavanja boravka neakreditiranih osoba.

Svaki postupak unutar zone uzimanja goriva koji nije izravno povezan s uzimanjem goriva takmičarskog vozila zabranjuje se.

U svim se zonama uzimanja goriva primjenjuje ograničenje brzine na 5 km/h. Preporučuje se da mehaničari nose vatrootpornu odjeću.

Odgovornost za uzimanje goriva pripada isključivo na posadu.

Motor mora biti ugašen za čitavog trajanja postupka uzimanja goriva.

Preporučuje se da posada za vrijeme uzimanja goriva bude izvan vozila; međutim, u slučaju da ostane unutra, sigurnosni pojasevi moraju biti otkopčani.

Vozilo iz zone može izgurati posada, službene osobe i/ili dva člana tima bez povlačenja kazne. Najviše dva člana tima smiju biti prisutni i pomagati posadi u uzimanju goriva.

Ekologija

Organizatoru se nalaže da uloži sav napor kako bi zaštitio područje izvođenja takmičenja od bilo kakvog onečišćenja.

Posebnu brigu treba obratiti na onečišćenja motornim uljem, uljem za kočnice i ostalim naftnim derivatima. U tu svrhu potrebno je pripremiti posude, adekvatno označiti i organizirati njihovo pražnjenje na ekološki prihvatljiv način. Osigurati prostor za stare gume i akumulatore i iste ukloniti na ekološki prihvatljiv način. Preporučuje se postaviti kontejnere za selekciju otpada.

Nastojati koristiti biološki razgradive materijale za jednokratnu upotrebu ili materijale pogodne za recikliranje. Nastojati odgovarajućim informacijama uputiti sudionike u takmičenju u potrebu očuvanja okoline. Obavezuju se vozači koristiti u parku vozača odgovarajuće podmetače ispod svojih takmičarskih vozila minimalnih dimenzija 3 x 4 m, a kvaliteta podmetača mora biti takva da isti ne propuštaju maziva i druge tekućine koje se koriste za podmazivanje i hlađenje (osim vode).

Preporučuje se posadama da pri upoznavanju staze koriste vozila sa što manjom emisijom CO₂/km i što manjom razinom buke, te da voze ekološki prihvatljivim vožnjama.

PRIJAVE

Član 11

Prijave za nastup na takmičenju moraju se podnijeti organizatoru u roku propisanom u Posebnom pravilniku na jedinstveno propisanom dvostranom obrascu SAMS BIH za rally.

Zadnji dan prijave mora biti najkasnije 7 dana prije starta verifikacije, izuzetno 5 dana. Lista prijave sa startnim brojevima posada mora biti objavljena i poslana u SAMS BIH najmanje 5 dana prije starta rallya.

Ako je prijava poslana faksom ili je napravljena elektronski, original prijave mora doći organizatoru najkasnije do početka verifikacije. U slučaju da takmičar nije jedan od vozača, prijava mora biti popraćena kopijom važeće takmičarske licence.

Posada može zamijeniti automobil koji je prijavila na prijavnom listu nekim drugim sve do tehničkog prijema, ali i taj drugi automobil mora biti iste grupe i klase kao i prethodni.

Jedan član posade može biti zamijenjen uz suglasnost organizatora prije početka prijema, ili pak odlukom Sportske komisije prije objave startne liste. Samo Komisija za auto sport SAMS BIH može odobriti promjenu oba člana posade.

Ako se za vrijeme tehničkog prijema pokaže da neko vozilo ne pripada grupi i/ili diviziji u koju je prijavljeno, Sportska komisija ga može premjestiti u odgovarajuću grupu i/ili diviziju na preporuku direktora takmičenja.

Potpisivanjem prijave, takmičar kao i svi članovi posade obvezuju se da će se pridržavati Posebnog pravilnika tog takmičenja, pripadajućih mu biltena, Pravilnika o auto rally-u A03, Pravilnika o auto-sportovima, te Međunarodnog sportskog pravilnika FIA-e.

Organizacijski odbor ima pravo odbiti prijavu pojedine posade bez navođenja razloga zbog kojih je to učinjeno osim ukoliko se ne radi o međunarodnom takmičenju, kada je potrebno navesti razlog odbijanja (prema članku 74. Međunarodnog sportskog pravilnika).

Radi li se o vozaču koji se tokom protekle dvije godine takmičio za svjetsko ili evropsko prvenstvo, odluka mora biti obrazložena vozaču kao i klubu koji je poslao prijavu.

ČLANARINA ZA NASTUP

Član 12

Uz prijavu za svako takmičenje, svaka posada obvezna je uplatiti članarinu za nastup, u skladu sa odredbama SAMS BIH za 2014. godinu.

Članarina za nastup na takmičenjima koja su višeg ranga za takmičare iz BiH identična je onoj propisanoj za Rally Šampionat BIH. Na osnovu ove odredbe posade čiji automobili odgovaraju odredbama višeg ranga takmičenja ne mogu biti izdvojene u redoslijedu na startnoj listi.

Zaprimljena prijava i uplaćena članarina za nastup osnova su za uvrštavanje na Listu prijava za pojedino takmičenje. Organizator bez prethodno pravovremeno ispunjenih obaveza nije dužan uvrstiti posadu u Listu prijava. Svaki organizator zadržava pravo da pojedinim posadama u skladu s međusobno dogovorenim uslovima izvrši povrat dijela ili cijele uplaćene članarine za nastup prilikom verifikacije.

Članarina za nastup se množi s koeficijentom za koji se rally boduje osim za Sprint rallye gdje je iznos članarine identičan rallyu s koeficijentom 1.

Posadama se omogućuje popust na članarinu i to po principu:

ROK	Divizija 5	Divizija 1 i 2	Sve ostale divizije
Od početka prijema prijava do 8 dana prije početka takmičenja	100,00 KM	200,00 KM	150,00 KM
Na verifikaciji takmičenja	150,00 KM	250,00 KM	200,00 KM

Svaka posada koja se prijavi na takmičenje (a da nije uplatila članarinu), a na istom ne nastupi dužna je platiti troškove organizatoru u iznosu od 50,00 KM bez obzira da li se odjavila s takmičenja ili nije. Popis takvih posada organizator će dostaviti slijedećem organizatoru te se takvim posadama neće dozvoliti nastup dok ne riješe obaveze prema tom organizatoru.

Rokove za članarine treba navesti u posebnom pravilniku takmičenja.

Puni iznos uplaćene članarine za nastup biti će vraćen:

- Takmičarima čije prijave nisu prihvaćene,
- Svima, ako se rally neće održati

Organizatori mogu vratiti određeni postotak članarine za nastup onim vozačima koji zbog „više sile“ nisu mogli nastupiti na rallyu, što će propisati Organizator.

IZMJENE I DOPUNE POSEBNOG PRAVILNIKA TAKMIČENJA - BILTENI

Član 13

Sve izmjene i dopune Posebnog pravilnika takmičenja moraju biti objavljene u biltenima, koji postaju dio Posebnog pravilnika.

Biltene izdaje:

- Organizator, do početka tehničkog prijama koje se nazivaju „Informacijama“ te ih na prvoj sjednici Sportska Komisija potpisuje i pretvara u Biltene. Moraju biti poslani na uvid u SAMS BIH, osim onih koje se odnose na izmjene u itinereru ili u programu upoznavanja staze.
- Sportska komisija za vrijeme takmičenja osim onih koji se odnose na izmjene u itinereru koje može izdati direktor takmičenja.

Biltene moraju biti isprintani na žutom papiru i objavljeni na službenoj oglasnoj tabli. Kao dodatak, mogu se i elektronski distribuirati.

Biltene moraju biti numerirani i datirani. Takmičar (ili član posade) mora potvrditi prijem svojim potpisom, osim ako je to neizvedivo za vrijeme odvijanja rallya.

PRIMJENA I TUMAČENJE POSEBNOG PRAVILNIKA

Član 14

Direktor takmičenja zadužen je za primjenu pravila temeljem kojih se takmičenje organizira. U slučaju donošenja odluka bitnih za odvijanje takmičenja, mora o svemu u najkraće moguće vrijeme obavijestiti članove Sportske komisije, koji mogu, a i ne moraju potvrditi njegovu odluku.

Svaki prigovor upućen s bilo koje strane, prosljeđuje se Sportskoj komisiji. Za tačno tumačenje ovog Pravilnika, vrijede sljedeće definicije:

- "Takmičar" - koristi se za pravnu osobu.
- "posada" - vozač i suvozač.

Vozač preuzima odgovornost takmičara kada se ovaj ne nalazi u vozilu.

STARTNA LISTA - TABLICE – BROJEVI

Član 15

Startne brojeve određuje organizator svakog takmičenja u skladu s pravilima odgovarajućeg dodatka Međunarodnog sportskog pravilnika FIA (prioritetne liste vozača). Prva starta posada s najmanjim brojem. Startne brojeve organizator dodjeljuje prema svom nahođenju, poštujući pri tom načelo da posadama od kojih se na brzinskim ispitima očekuju veće prosječne brzine, dodijeli manje startne brojeve. Početna startna lista neće se mijenjati dok se ne prijeđe najmanje 10 % ukupne kilometraže brzinskih ispita. Startna lista pojedinih etapa, bit će određena prema privremenoj klasifikaciji napravljenoj na kraju prethodne etape.

Ako se lista ne bi mogla napraviti na vrijeme, startat će se prema redosljedu kojim su vozači završili prethodnu etapu.

1. Takmičarski brojevi

Organizator će za svaku posadu osigurati podloge za brojeve, a koje trebaju biti fiksirane na njihovo takmičarsko vozilo prije tehničkog prijema.

Svaka reklama unutar ovih oznaka je obavezna i ne može se odbiti. Nisu dozvoljene nikakve modifikacije ovih podloga (oznaka).

1.1 Dvije podloge na prednjim vratima moraju biti 67 cm široke i 17 cm visoke, uključujući 1 cm bijelog obruba. Svaka od tih podloga će sadržavati prostor za startni broj dimenzija 15 x 15 cm, koji će uvijek biti na prednjem dijelu tablice.

Kada je startni broj veći od 99, širina podloge za startni broj se može proširiti. Brojevi moraju biti fluorescentno žuti (PMS 803), visoki 14 cm s debljinom crte od 2 cm na matiranoj crnoj podlozi. Ostatak podloge na kojoj se nalaze brojevi je rezerviran za Organizatora.

1.2. Svaka podloga će biti postavljena horizontalno na rub prednjih vrata, s brojem na početku. Vrh podloge će se nalaziti 7-10 cm ispod donje granice prozora.

1.3. Nikakvo znakovlje, osim bojanog uzorka vozila, ne smije se nalaziti unutar 10 cm od podloge.

1.4. Jedna podloga na zadnjem staklu koja mora biti široka 30 cm i visoka maksimalno 10 cm, rezervirana je za Organizatora. Ta podloga će biti smještena na vrhu zadnjeg stakla, centrirana ili u lijevom ili u desnom uglu, ovisno o tome što piše u Posebnom pravilniku takmičenja. Okolno područje površine 15 cm² sadržavat će 14 cm visok startni broj fluorescentno narančaste boje (PMS 804) na čistoj pozadini. Taj broj može biti reflektirajući i mora biti vidljiv odostraga u razini oka.

1.5. Dva startna broja za svako stražnje bočno staklo moraju biti visoki 20 cm, širine crte od najmanje 25 mm, obojene fluorescentno narančasto (PMS 804), i mogu biti reflektirajući. Ti brojevi moraju biti smješteni na vrhu stražnjih bočnih stakala vozila zajedno s imenima vozača/posade.

1.6. Jedna krovna podloga široka 50 cm i visoka 52 cm mora biti smještena na krovu vozila s vrhom postavljenim prema prednjem dijelu vozila. Matirani crni startni broj širok 5 cm i visok 28 cm, mora biti nalijepljen na bijeloj mat podlozi širokoj 50 cm i visokoj 38 cm.

Reklama organizatora mora se uklopiti u to područje iste širine (50 cm) i 14 cm visine (ili 2 x 7 cm), i nalazi se iznad i / ili ispod brojeva. Odredba iz stava 1.6 nije obvezujuća za takmičenja koja su samo u kalendaru Rally Šampionata BIH.

1.7. Za prednji dio vozila – rally tablica: jedna podloga pravokutnog oblika širine 43 cm i visine 21.5 cm koja će sadržavati startni broj i puni naziv rallya.

Organizator Rally Šampionata BIH je dužan sve predmetne brojeve izraditi u osnovnoj izvedbi navedene boje (manje bitan tip boje i oznaka).

Organizatoru Rally Šampionata BIH se dozvoljava da posebnim pravilnikom takmičenja propiše i do po dvije obavezne naljepnice dimenzija do 40 x 14 cm koju posade postavljaju s lijeve (jednu) i s desne (jednu) strane vozila na raspoloživom prostoru isključujući staklene površine, a poštujući pravo prethodno zadanih prostora za oznake.

2. Vozačka i suvozačka imena

2.1. Prvo slovo imena i prezime vozača i suvozača zajedno s nacionalnom zastavom nacionalnog saveza čiju licencu imaju, mora se nalaziti na stražnjem bočnom staklu s obje strane vozila ispod startnog broja. Imena moraju biti napisana u:

- fontu Helvetica bijele boje:
- velikim slovima prvo slovo imena i prvo slovo prezimena, a ostala slova mala.
- visoka 6 cm sa širinom crte od 1,0 cm

Vozačevo ime će biti gornje s obje strane vozila.

Ako se utvrdi da za vrijeme rallya na nekom automobilu nedostaje rally tablica ili broj, ili postava i oblik ne odgovaraju propisanim pravilima, posada će biti novčano kažnjena iznosom od 100,00 KM. Nedostaju li pak obje rally tablice ili oba broja, posada će biti isključena.

Slika 1.

REKLAMIRANJE

Član 16

Vozačima je dozvoljena upotreba svih vrsta reklama na vozilima sve dok:

- je to u skladu s zakonima Bosne i Hercegovine te odredbama SAMS BIH i FIA.
- reklame nisu postavljene na mjestima predviđenim za registarske tablice i takmičarske brojeve.
- one ne smanjuju vidokrug posade.

Reklamni prostor pored startnog broja, kao i na rally tablicama rezervirani su za obvezne reklame organizatora. Nošenje te reklame ne može se odbiti.

Ako vozači ne žele na vozila staviti neobvezne reklamne naljepnice organizatora, isti može naplatiti naknadu u visini dvostruke članarine za nastup predviđene za to takmičenje. Zabranjeno je da reklamne naljepnice, propagandne poruke i sl. budu nalijepljene na staklima vozila. Izuzetak su reklamne naljepnice na vjetrobranu vozača širine najviše 20 cm.

VREMENSKI KARTON

Član 17

Na startu rallya svaka posada dobit će vremenski karton u koji su upisana predviđena vremena za prelazak udaljenosti između vremenskih kontrola, raspored prolaznih kontrola i predviđena mjesta za upis vremena starta/cilja brzinskih ispita.

Organizator je obavezan na naslovnici (prvoj stranici ili koricama) štampati naziv i datum takmičenja i osnovna obilježja (logo) ili imena asocijacija.

Svaka posada odgovara za svoj vremenski karton i za tačnost unesenih podataka u njemu.

Karton se mora dati na uvid službenoj osobi na njen zahtjev, posebno na kontrolnim mjestima gdje se ovjerava.

Podaci u vremenskom kartonu ne smiju se prepravljati, ne smije se ništa dodavati, ako to nije odobrila ili napravila službena osoba na kontroli.

Ako na vremenskom kartonu nedostaje ovjera, ili ako ga posada nije uručila u vremenskoj kontroli u vremenskom intervalu koji je dozvoljen kao najveće dopušteno zakašnjenje, biti će isključena s takmičenja.

Posade su dužne pridržavati se vremena predviđenih za prolazak pojedinih veznih sektora. Odstupanje od predviđenog vremena, podliježe vremenskoj kazni.

Organizator je također dužan kod određivanja vremena prolaska pojedinih veznih sektora uzeti u obzir uvjete na stazi i specifičnosti prometa na pojedinim dijelovima staze.

Bilo koja razlika u vremenima unesenim u vremenski karton i onim u službenim dokumentima biti će predmet ispitivanja i konačne odluke Sportske komisije.

ITINERER - PUTNA KNJIGA

Član 18

Sve posade će dobiti putnu knjigu s detaljnim opisom obaveznog itinerera što ga moraju slijediti. Svako odstupanje prijaviti će se Sportskoj komisiji.

Organizator je obavezan na naslovnici (prvoj stranici ili koricama) štampati naziv i datum takmičenja i osnovna obilježja (logo) ili imena asocijacija.

Posade se moraju strogo držati itinerera izloženog u putnoj knjizi, ne napuštajući ucrtani put, odnosno naznačeno servisno područje/parkiralište/zonu, osim u slučaju da Sportska komisija proglasi višu silu.

U svim slučajevima putna knjiga mora odgovarati standardnoj putnoj knjizi objavljenoj u FIA Pravilniku za rally prvenstva. Mora biti štampana u A5 formatu, te mora sadržavati OK/SOS znak u minimalno A4 formatu, presavijen i priložen. Tekst, crteži, fotografije i simboli moraju biti jasni i čitljivi.

Udaljenosti označene u putnoj knjizi i itinereru (u km), organizator mora izmjeriti elektronskim mjeračem ("trip-master"), s dozvoljenim odstupanjem od +/-1 %, te utvrđeno odstupanje i mjesto provjera naznačiti u putnoj knjizi.

Tako izmjerene udaljenosti ne mogu biti predmet reklamacije. Smetnje na stazi, prometne nezgode, spuštene rampe i sl. također ne mogu biti predmet prigovora.

Organizator zadržava pravo izmjena pojedinih dijelova itinerera i vremena prolaska pojedinih veznih sektora uslijed više sile. O svakoj promjeni, dužan je u pisanom obliku obavijestiti sve učesnike takmičenja, najkasnije prilikom verifikacije.

O promjenama nastalim tokom takmičenja, posade treba obavijestiti na kontrolnim mjestima, tražeći potpis vozača kao dokaz da su o promjeni informirani.

U slučaju da iz bilo kojeg razloga dio itinerera ili neki brzinski ispit vozači ne mogu voziti, organizator može odlukom Sportske komisije otkazati taj dio takmičenja.

UPOZNAVANJE STAZE

Član 19

Da bi mogli upoznati stazu, takmičari moraju imati putnu knjigu na raspolaganju najmanje 12 dana prije starta rallya, osim u slučaju ograničenog trajanja upoznavanja staze, što treba biti opisano u Posebnom pravilniku.

Distribuciju – uručenje Putne knjige organizator će omogućiti u mjestu gdje je predviđen ured rallya u dane održavanja, a to obavezno navesti u Posebnom pravilniku.

Preporučuje se organizatoru takmičenja da upoznavanje staze organizira u terminu subota i/ili nedjelja (vikend) i/ili dva (2) odnosno jedan (1) dan neposredno uoči termina održavanja takmičenja. Predmetni termini sa navođenjem „od – do“ sati moraju biti unijeti u Posebni pravilnik.

Ne ograničava se broj prolazaka stazom osim ako takmičenje nije višeg ranga te podliježe FIA pravilima.

Sve operacije upoznavanja nisu dozvoljene s takmičarskim vozilima.

Za vrijeme upoznavanja staze, obavezno je pridržavati se svih prometnih propisa kao i znakova na dijelu staze koji se upoznaje. Trening nije dozvoljen niti na jednom dijelu staze.

Automobili za upoznavanje staze moraju imati sljedeće osobine:

- mora biti serijski proizveden automobil,
- mora imati serijski proizveden motor, mjenjač i ispušni sistem s najviše dopuštenom bukom za BiH,
- ovjesi mogu biti pripremljeni najviše u skladu s pravilima za grupu N, dopuštena je zaštita donjeg postroja u skladu s propisima grupe N,
- dopuštena je upotreba zaštitnog kaveza prema članu 253.1 do 8 Dodatka "J", dopuštena je upotreba sportskih sjedišta i pojaseva u boji sličnoj unutrašnjosti vozila, dopuštena je upotreba dviju dodatnih prednjih lampi,
- točkovi su slobodni u skladu s odredbama Dodatka "J" za grupu N, gume su slobodne, ali moraju odgovarati propisima za javni saobraćaj u Bosni i Hercegovini,
- posada može koristiti jednostavan sistem za komunikaciju bez upotrebe zaštitnih kaciga.

Svim posadama koje se ne pridržavaju ovih propisa, a organizator je to nepobitno utvrdio, Sportska komisija će odrediti kaznu koja može ići i do zabrane nastupa na takmičenju.

Obaveza organizatora je nadzor sudjelovanja prijavljenih posada na upoznavanju staze. Za svako kršenje propisanog primjenjive su sankcije. Organizator je obavezan o provođenju istog izvijestiti Sportsku komisiju na prvoj sjednici u pisanoj formi.

SHAKEDOWN

Član 20

Preporučuje se organizatorima organiziranje shakedown-a na svakom rallyu.

Podloga na shakedown-u mora biti kao i na većini brzinskih ispita na rallyu.

Organizacija shakedown ispita jednako je organizaciji svakog drugog BI na rallyu, sa svim potrebnim sigurnosnim mjerama.

Svaka osoba u autu na shakedown-u a koja nije prijavljena na rally, mora potpisati izjavu od organizatora, kojom se odriče bilo kakvih potraživanja ili odgovornosti organizatora u slučaju nesreće. Takmičar kojem se pokvari vozilo ili bude razbijeno na shakedown-u, svedjedno je obavezan doći na ceremonijalni start ako ga ima.

Prije shakedown-a vozila moraju proći tehnički prijam i verifikaciju.

START

Član 21

Prije starta takmičenja može biti organizirano predstartno parkiralište.

Posebним pravilnikom takmičenja određuje se lokacija, te vrijeme i redoslijed kada takmičarska vozila trebaju biti u predstartnom parkiralištu.

Posada smije ući u svoje vozilo u predstartnom parkiralištu najviše 10 minuta prije njenog startnog vremena.

Organizator je dužan najkasnije jedan sat prije starta takmičenja, na službenoj oglasnoj ploči, istaknuti startnu listu s vremenima starta svih posada.

Startna lista uručuje se, također, svakoj posadi najkasnije na startu.

Vozila će startati u vremenu i prema redoslijedu naznačenom u startnoj listi.

Vozila startaju s upaljenim motorom.

Posada koja se na startu pojavi sa zakašnjenjem, pod uslovom da to zakašnjenje nije veće od 30 minuta, može odmah startati, a zakašnjenje se vremenski kažnjava.

U vremenski karton biti će upisano novo vrijeme starta.

Posadi koja na start zakasni više od 30 minuta, neće biti dopušten start.

Posada ne može startati na početku rallya, na vremenskim kontrolama, te na brzinskim ispitima, ako se u vozilu ne nalaze oba člana posade.

KONTROLNA MJESTA - OPŠTA PRAVILA

Član 22

Sva kontrolna mjesta, servisne zone i zone pregrupiranja - podliježu slijedećim pravilima:

- moraju biti označene standardnim FIA oznakama,
- početak kontrolnog prostora označen je upozoravajućim znakom na žutoj podlozi. Na udaljenosti, ne manjoj od 25 metara, položaj kontrolnog mjesta označen je istim znakom na crvenoj podlozi. Kraj kontrolnog prostora označen je oko 25 metara dalje od položaja kontrolnog mjesta (3 crne dijagonalne pruge na bež podlozi). Sve kontrolne zone (to znači svaki prostor između prvog žutog upozoravajućeg znaka i posljednjeg znaka s tri dijagonalne crne pruge), smatraju se zatvorenim parkiralištem.
- Na kontrolnim mjestima na ulazu i izlazu u/iz servisnog parkirališta i zonama za pregrupaciju navedene udaljenosti između tabli mogu se smanjiti na 5 metara,
- vrijeme zadržavanja u svakoj kontroli, ne smije biti duže od potrebnog vremena za upisivanje podataka u vremenski karton,
- svi suci na kontrolnim mjestima, a posebno voditelji moraju nositi oznake po kojima će biti uvijek lako prepoznatljivi,
- posada mora sama voditi brigu o vremenu ulaska na kontrolno mjesto i pri tome može usporediti vrijeme sa službenim mjernim uređajem. Osobe koje rade na kontrolnom mjestu, nisu obavezne davati informacije o idealnom vremenu ulaska pojedine posade,
- kontrolna mjesta moraju biti otvorena 30 minuta prije predviđenog prolaska prve posade. Ukoliko direktor takmičenja ne odluči drugačije, njihovo radno vrijeme završava 15 minuta nakon predviđenog prolaska zadnje posade plus predviđeno vrijeme za isključenje,
- posade su dužne slijediti upute sudija kontrolnih mjesta. Nepoštivanje uputa sudija biti će kažnjeno odlukom Sportske komisije,
- sve operacije mjerenja vremena temelje se na službenom vremenu, dostupnom na pozivni telefonski broj 125. Dopušteno odstupanje mjernih uređaja od ovog vremena iznosi +/- 3 sekunde, mjerni uređaji svih mjernih mjesta moraju biti međusobno usklađeni.

Pod prijetnjom isključenja zabranjen je:

- ulazak u područje kontrolnog mjesta iz bilo kojeg drugog smjera osim zadanog,
- ponovni prolazak ili ulazak u isto kontrolno mjesto.

PROLAZNA KONTROLA

Član 23

Zone prolaznih kontrola označene su standardnim FIA oznakama za prolaznu kontrolu.

Svaka posada dužna je prijaviti se na svim prolaznim kontrolama koje su ubilježene u putnoj knjizi, bez obveze da stigne u određeno vrijeme.

Suci na prolaznim kontrolama, moraju ovjeriti vremenski karton nakon što im je uručen.

Vozilo može odmah po ovjeri vremenskog kartona nastaviti vožnju. U karton se ne unosi vrijeme prolaska.

Organizator zadržava pravo da ukine ili premjesti pojedine prolazne kontrole, o čemu mora na pogodan način obavijestiti sve posade.

VREMENSKA KONTROLA

Član 24

Zone vremenskih kontrola označene su standardnim FIA oznakama za vremensku kontrolu.

Svaka posada dužna je sa svojim vozilom prijaviti se u sve vremenske kontrole u vrijeme predviđeno u putnoj knjizi.

Ulaskom u kontrolu smatra se trenutak kada vozilo prijeđe oznaku za ulazak u kontrolu.

Zabranjeno je zaustavljanje vozila iz bilo kojeg razloga ili vožnja izrazito malom brzinom između znaka ulaska u kontrolu i kontrolnog mjesta.

Vrijeme se može upisati samo ako su oba člana posade i vozilo u zoni kontrole neposredno pokraj kontrolnog mjesta.

U karton se upisuje vrijeme kada je jedan član posade predao sucu vremenski karton u ruke. Vrijeme unosi sudija vlastoručno ili pisačem.

Idealno vrijeme je vrijeme koje se dobije dodavanjem predviđenog vremena tog veznog sektora, na vrijeme prolaska/starta prethodne vremenske kontrole/starta brzinskog ispita, a izražava se u satima i minutama. Posada neće biti kažnjena ako je ušla u prostor vremenske kontrole u idealnoj minuti, ili minutu ranije. Regularnim vremenom smatra se vrijeme u kojem je posada sucu vremenske kontrole uručila vremenski karton na ovjeru.

Ukoliko je posada ušla u zonu vremenske kontrole više od jedne minute prije predviđenog vremena, a odbije sucu kontrole uručiti na ovjeru svoj vremenski karton, sudija je dužan evidentirati vrijeme ulaska i to vrijeme + 1 minutu upisati u vremenski karton nakon što mu ga posada uruči.

Primjer: posadi je zadano vrijeme ulaska u vremensku kontrolu 12 h 15 min. Idealnim/tačnim vremenom smatra se vrijeme između 12 h 15 min 00 sek i 12 h 15 min 59 sek.

Svaka eventualna razlika između idealnog i stvarnog vremena ulaska u kontrolu bit će kažnjena.

Po odluci direktora, posadi koja je kažnjena za prijevremenu ovjeru vremenskog kartona, može se dati neutralizacija od toliko minuta, koliko je potrebno da posada nastavi vožnju u svom idealnom vremenu.

Posade neće biti kažnjene za raniji ulazak u vremensku kontrolu na kraju jedne etape ili čitavog rallya ako je to predviđeno Posebnim pravilnikom.

Radi izbjegavanja nesporazuma, svaka vremenska kontrola mora pokazivati tekuće vrijeme u satima i minutama.

Organizator zadržava pravo da zbog više sile ukine ili premjesti vremenske kontrole. O tome mora na pogodan način obavijestiti sve posade.

ISKLUČENJE

Član 25

Posade su dužne cijelo vrijeme slijediti u zadanom redosljedu i smjeru trasu rallya. Svako odstupanje biti će prijavljeno Sportskoj komisiji, koja izriče kaznu koja može ići i do isključenja. Isto tako zabranjeno je ponovno ulaženje u zonu bilo koje kontrole.

Svako zakašnjenje duže od 30 minuta u odnosu na propisano vrijeme vožnje između dviju vremenskih kontrola ili zakašnjenje duže od 30 minuta ukupno na kraju svake dionice i/ili etape ili pak ukupno za kašnjenje duže od 30 minuta na cijelom rallyu, kažnjava se isključenjem posade s takmičenja. Vremenska kazna od 10 sekundi po minuti nema utjecaja na vrijeme za isključenje s takmičenja (zbrajaju se stvarne minute zakašnjenja). Ni u kom slučaju posade ne smiju pokušati svoje ukupno zakašnjenje opravdati/nadoknađivati svojim ranijim ulaskom u bilo koju vremensku kontrolu.

Kazne za prijevremeni ulazak u vremensku kontrolu, prilikom izračunavanja ukupnog zakašnjenja kojima je predviđeno isključenje s takmičenja, neće se uzeti u obzir.

Primjer:

▪ **vezni sektor A:**

Start u 12 h 00 min

- idealno vrijeme: 1 h 00 min
- vrijeme ovjere vremenskog kartona: 13 h 10 min
- kazna za zakašnjenje: 10 x 10 sekundi = 1min 40 sekundi
- zakašnjenje koje se računa za isključenje: 10 minuta

▪ **vezni sektor B:**

- idealno vrijeme: 1 h 30 min
- vrijeme ovjere vremenskog kartona: 14 h 20 min
- kazna za prijevremeni ulazak: 20 minuta
- ovom prilikom se 20 minuta kazne ne obračunava prilikom zbrajanja svih kazni za isključenje.

▪ **vezni sektor C:**

- idealno vrijeme: 2 h 00 min
- vrijeme ovjere vremenskog kartona: 16 h 30 min
- kazna za zakašnjenje: 10 x 10 sekundi = 1 min 40 sekundi
- zakašnjenje koje se računa za isključenje: 10 minuta

▪ **Zbroj veznih sektora: A + B + C**

- Ukupna kazna posadi prilikom zbrajanja svih kazni tokom rallya radi dobivanja redosljeda (zakašnjenja i prijevremeni ulazak):
1 min 40 sek + 20 min + 1 min 40 sek = 23 min 20 sek

Ukupno zakašnjenje koje se računa za isključenje s takmičenja: 10 min + 10 min = 20 min

Na prijedlog direktora rallya, Sportska komisija može u svakom trenutku produžiti ukupno vrijeme koje se računa za isključenje. Sve posade o tome moraju biti obaviještene što je prije moguće. Isključenje zbog prekoračenja ukupno dozvoljenog kašnjenja objavljuje Sportska komisija na kraju dionice ili etape.

VREMENSKA KONTROLA IZ KOJE SLIJEDI START BRZINSKOG ISPITA

Član 26

Zone vremenskih kontrola iz kojih slijedi start brzinskih ispita moraju biti obilježene standardnim FIA oznakama. Start brzinskog ispita u pravilu je udaljen 50 do 200 metara od vremenske kontrole.

U vremenskoj kontroli na završetku veznog sektora, sudija će u vremenski karton unijeti vrijeme ulaska posade u vremensku kontrolu, te predviđeno startno vrijeme slijedećeg veznog sektora. To vrijeme, ujedno

je i vrijeme starta na brzinskom ispitu. Mora postojati razmak od 3 minute između vremena ulaska u VK i starta na BI, potreban posadi za pripremu za start.

Ako dođe do razlike između ta dva vremena, (predviđenog i stvarnog startnog vremena na brzinskom ispitu), startno vrijeme brzinskog ispita biti će uzeto kao pravo vrijeme starta veznog sektora.

BRZINSKI ISPITI

Član 27

Brzinski ispiti se održavaju na cestama posebno zatvorenim za ostali javni saobraćaj.

Preporučuje se svakom organizatoru da organizira najmanje jedan kružni Super Specijal BI na takmičenju.

Lokacije, opise i skice pojedinih ispita daje organizator u Putnoj knjizi takmičenja.

Staze brzinskih ispita moraju biti licencirane. Licenciranje provodi Komisija za licenciranje SAMS BiH. Licenciranjem se utvrđuju osnovni sigurnosni uslovi, konfiguracija, prosječne brzine, pozicije vremenskih kontrola prije brzinskih ispita, pozicije starta, cilja i upisa rezultata, te sigurnosne mjere za gledatelje. Licenciranje je uvjet za ovjeru Posebnog pravilnika takmičenja. Licenca za pojedinu stazu vrijedi sve dok je staza identična licenciranoj.

Posada koja ne obavi brzinski ispit ili ne ispuni sve njegove elemente, biti će isključena s takmičenja.

Posade koje voze u suprotnom smjeru od propisanog, biti će isključene s takmičenja.

Posade voze sve ispite na vlastitu odgovornost.

Na brzinskim ispitima, ukupno utrošeno vrijeme mjeri se i registriira s tačnošću od 1/10 sekunde.

Vrijeme starta na brzinskim ispitima, dužni su vozačima saopštiti suci na startu. Start brzinskog ispita je iz mjesta, s uključenim motorom, te slijedeći postupak:

Kada se vozilo s posadom zaustavi na startnoj liniji, sudija unosi vrijeme predviđeno za start vozila o kojem je riječ u vremenski karton brzinskog ispita (sat i minutu). Vremenski karton potom vraća posadi i posada slijedi startnu proceduru koja se izvodi elektronskim sistemom odbrojavanja po sekundama, koji je posadi jasno vidljiv sa startne pozicije.

Navedeni je sistem elektronski povezan s mjernim uređajem, koji bilježi vrijeme kada vozilo napusti startnu liniju.

Mora postojati stalna startna linija (i na makadamu ili snjegu) i fotočelija koja bilježi prerani start koja se nalazi točno 40 cm iza startne linije (u smjeru BI).

Sudija na startu dati će vremenski karton posadi u tekućoj minuti prije startnog vremena i nikako prije kako bi se izbjegao prerani start za više od minute.

Jasan opis rada startnog elektronskog sistema, njegova sinhronizacija sa sistemom startnih svjetala, njihov opis i pravila moraju biti jasno opisani u posebnom pravilniku rallya. Isto vrijedi ukoliko se radi i o kružnim brzinskim ispitima.

U slučaju da dođe do kvara na elektronskom sistemu odbrojavanja sudija starta će postupiti tako da nakon što upiše vrijeme predviđeno za start vozila o kojem je riječ u vremenski karton brzinskog ispita (sat i minutu), vremenski karton vraća posadi i na glas broji: 30" - 15" - 10", te posljednjih pet sekundi jednu po jednu.

Primjena elektronskog sistema starta je obvezujuća. „Ručni start“ može biti opcija u slučaju kvara elektronike.

Ispravnost starta kontrolira se mjernim uređajem s pisačem.

Start brzinskog ispita može se dogoditi u odnosu na vrijeme koje naznači sudija u vremenskom kartonu po odluci voditelja sigurnosti brzinskog ispita. Svaka posada, koja nije u mogućnosti samostalno startati na brzinski ispit unutar 20 sekundi od znaka za start, uklonit će se kako bi se oslobodio startni prostor i isključiti s takmičenja.

Kada se brzinski ispit zaustavi ili prekine iz bilo kojeg razloga, Sportska komisija će svakoj oštećenoj posadi dodijeliti vrijeme koje smatra najpravednijim.

Međutim, niti jedna posada koja je u potpunosti ili djelomice odgovorna za zaustavljanje ispita ne može imati koristi od takve mjere. Takvoj posadi će biti dodijeljeno vrijeme koje je naposljetku mogla postići, ukoliko je ono veće od improviziranog vremena dodijeljenog ostalim posadama.

Posadi koja na brzinskom ispitu zaustavi svoje vozilo radi pružanja prve pomoći ili gašenja zapaljenog vozila druge posade priznati će se vrijeme brzinskog ispita po odluci Sportske komisije takmičenja.

Kada se prekine odvijanje brzinskog ispita na više od 20 minuta, gledatelji moraju biti obaviješteni da će se brzinski ispit nastaviti (prolaskom predvozača) i to prije prolaska prvog takmičarskog vozila. U protivnom brzinski ispit neće se nastavljati.

Svako takmičarsko vozilo mora imati reflektirajući trokut kojeg, u slučaju zaustavljanja na BI, član posade mora staviti na upadljivu poziciju, najmanje 50 metara prije pozicije auta, u svrhu upozorenja nadolazećih vozača. Svaka posada koja to ne napravi biti će kažnjena po odluci Sportske komisije. Trokut se mora staviti čak i ako je odustali auto izletio van ceste.

Kada prolazi pored istaknute žute zastave, vozač mora odmah smanjiti brzinu i zadržati tu brzinu do kraja BI, i slijediti instrukcije svih sudija ili safety car vozača. Nepoštivanje ovog pravila povlači kaznu po odluci Sportske komisije.

Posada kojoj je bila istaknuta žuta zastava će dobiti novo „normalno“ vrijeme za taj BI, prema odluci Sportske komisije.

Žuta zastava se ističe posadama samo po nalogu direktora takmičenja.

Zastavu može pokazati samo sudija koji nosi uočljivu odjeću preporučljivih boja, i koji je na oznaci mjesta sa radio vezom. Vrijeme pokazivanja zastave biti će zabilježeno i direktor će o tome izvjestiti Sportsku komisiju. Zastave moraju biti plombirane, ili na neki drugi način osigurane, da se može nepobitno utvrditi da li je neka korištena.

Nijedna druga zastava osim žute ne smije biti pokazana na bilo kojem dijelu BI. Žuta zastava mora biti dostupna na svim mjestima sa radio vezom.

U slučaju nesreće u kojoj nema ozlijeđenih, posada je dužna istaknuti OK znak, koji se nalazi u putnoj knjizi, najmanje za dva nadolazeća vozila. Ako ima povrijeđenih ističe se znak SOS, najmanje za tri nadolazeća vozila, ukoliko je to moguće.

Svaka posada koja ugleda crveni "SOS" znak ili opazi vozilo koje je doživjelo ozbiljnu nesreću u kojoj su oba člana posade u vozilu ali nisu istaknula crveni "SOS" znak treba se smjestiti i bez iznimke zaustaviti kako bi pružila pomoć. Sva vozila iza njih također će se zaustaviti. Drugo po redu vozilo koje se nađe na poprištu nesreće produžit će kako bi obavijestila suca na idućoj radio vezi. Ostala će vozila osloboditi stazu za prolaz vozila hitne intervencije. Svaka posada koja je bila u prilici, ali nije poštovala ovo pravilo, prijavit će se Sportskoj komisiji koja može odrediti kazne u skladu s Međunarodnim sportskim pravilnikom.

Posada koja odbije startati na brzinskom ispitu, biti će kažnjena sa najmanje 10 minuta, s tim da može doći i do isključenja bez obzira da li je taj brzinski ispit održan ili ne, što mora biti određeno Posebnim pravilnikom.

U slučaju kašnjenja starta za koji je odgovorna posada, nadležni će sudija unijeti novo vrijeme, pri čemu kazna iznosi 1 minutu po minuti kašnjenja.

Brzinski ispiti završavaju letećim ciljem, pri čemu je zaustavljanje između žutog znaka upozorenja i znaka zaustavljanja zabranjeno; svaki će se prekršaj prijaviti Sportskoj komisiji. Vrijeme se mjeri na ciljnoj liniji, korištenjem mjernih uređaja, koji moraju imati opremu za ispis. Obavezno je i rezervno mjerenje na cilju BI koje može biti s ručnim mjernim uređajem bez ispisa, ali mora biti vođen zapisnik. Na cilju brzinskih ispita, mjerači vremena moraju biti smješteni na liniji mjerenja vremena, označenoj znakom s kariranom crno-bijelom zastavom na crvenoj pozadini.

Na 100-300 metara od ciljne crte, kod znaka STOP, suci će upisati vrijeme prolaska kroz cilj u minutama, sekundama i desetinkama sekunde.

Ako mjeritelji vremena iz bilo kojeg razloga ne mogu odmah dati tačno vrijeme, ono se može unijeti kasnije.

Ako se greškom posade vrijeme ne može unijeti predviđene su slijedeće kazne:

- na startu: isključenje,
- na cilju: 5 minuta vremenske kazne.

EKIPE ZA MJERENJE VREMENA I OBRADU REZULTATA

Član 28

Mjerenje vremena i obradu rezultata imaju pravo obavljati mjerne ekipe verificirane za 2014. od SAMS BIH ili nekog drugog ASN-a pod uvjetom da ispunjavaju obaveze koje se propisane ovim Pravilnikom i Pravilnikom o sportskim funkcionerima u auto i karting sportu SAMS BIH-a

Obrada rezultata mora izdati slijedeće liste:

1. lista prijava, 2. lista posada kojima je dopušten start 3. startna lista, 4. lista rezultata brzinskih ispita i rezultata nakon brzinskih ispita (ukupno), 5. djelomični redoslijed nakon etape, 6. totalizator nakon etape, 7. ukupni redoslijed, 8. ukupni redoslijed - totalizator, 9. redoslijed u bodovanim klasama, 10. redoslijed ekipa klubova i timova.

ZONE ZA PREGRUPIRANJE

Član 29

Postavljaju se duž itinerera. Njihove ulazne i izlazne vremenske kontrole podliježu općim pravilima o kontrolnim mjestima.

Zone moraju biti ogradama ili sličnim pomagalicama odvojene od ostalih prostora i u cilju onemogućavanja boravka neakreditiranih osoba.

Svrha pregrupiranja je u smanjenju razmaka između posada do kojeg može doći zbog kašnjenja ili odustajanja. Zbog toga se mora uzeti u obzir vrijeme starta s kontrole za pregrupiranje, a ne trajanje vremena pregrupiranja.

Na dolasku u zonu pregrupiranja posade predaju svoje vremenske kartone sudiji. Posade tada moraju odvesti svoje vozilo u zatvoreno parkiralište.

Posade moraju na odgovarajući način biti obaviještene o vremenu svog starta nakon pregrupiranja. Redoslijed njihovog starta nakon pregrupiranja, biti će, ukoliko je to moguće, jednak ukupnom redoslijedu prije samog pregrupiranja. Ako to nije moguće, vozila će startati redoslijedom kako su došla. Ni u kojem slučaju vremena brzinskih ispita ne mogu se sama uzeti u obzir za određivanje redoslijeda. U obzir se moraju uzeti i eventualne vremenske kazne sa itinerera.

Organizator može posadama dati nove vremenske kartone na izlasku iz zone pregrupiranja.

U zoni pregrupiranja za pokretanje motora može se upotrijebiti vanjska akumulatorska baterija, koja se potom ne smije staviti u vozilo.

Kada vrijeme pregrupiranja ne prelazi 15 minuta, posade smiju ostati u zoni pregrupiranja.

ZATVORENI PROSTOR ZA VOZILA (ZATVORENO PARKIRALIŠTE)

Član 30

Posade se moraju pridržavati pravila zatvorenog parkirališta:

1. od trenutka ulaska u predstartno parkiralište, u zonu pregrupiranja ili završno zatvoreno parkiralište na kraju etape, pa do napuštanja istih,
2. od trenutka ulaska u kontrolni prostor pa do napuštanja istog,
3. od trenutka dolaska na cilj rallya pa do odluke Sportske komisije o raspuštanju zatvorenog parkirališta.

Dok vozila podliježu pravilima zatvorenog parkirališta strogo su zabranjeni popravci ili dolijevanje goriva pod prijetnjom isključenja.

Samo sucima kontrola i/ili posadi dopušteno je guranje takmičarskog vozila unutar, na ulazu/izlazu u/iz zatvorenog parkirališta, na startu rallya, vremenskoj kontroli, pregrupaciji ili na kraju etape.

Svako nepridržavanje pravila zatvorenog parkirališta, razmotrit će Sportska komisija i donijeti odgovarajuću odluku koja može dovesti i do isključenja.

U zatvorenom parkiralištu mogu biti samo sudije zaduženi za njegovo funkcioniranje. Delegat FIA/ASN, članovi Sportske komisije, članovi Tehničke komisije, direktor takmičenja i njegovi pomoćnici mogu boraviti u zatvorenom parkiralištu u okviru svojih ovlasti.

Posada može ući u zatvoreno parkiralište 10 minuta prije njihova startnog vremena. Ukoliko zatvoreno parkiralište ne traje duže od 15 minuta posada može ostati u svom vozilu u zatvorenom parkiralištu.

Popravci u zatvorenom parkiralištu

Ako sudije zakluče kako je stanje vozila toliko narušeno da ugrožava sigurnost normalnog cestovnog prometa, navedeno vozilo valja popraviti u prisustvu suca. Vrijeme utrošeno za popravak smatra se odgovarajućim minutama kašnjenja, kako posada ne bi pokušala nadoknaditi vrijeme izgubljeno na takve popravke, za što kazna iznosi 1 minutu po minuti. Posada će nakon popravka dobiti novo startno vrijeme ukoliko utrošeno vrijeme uzrokuje kašnjenje u odnosu na prvobitno predviđeno vrijeme starta. Iznimno, te uz nadgledanje ovlaštenog redara ili suca, posada može - dok se nalazi u zatvorenom parkiralištu, na startu, području regrupinga ili kraju etape - promijeniti staklo (stakla), bez penalizacije, uz moguću pomoć do 3 osobe. Navedene popravke valja izvršiti prije startnog vremena, jer će u protivnom biti određena kazna u skladu s odredbama ovoga članka.

Čim parkiraju svoje vozilo u zatvorenom parkiralištu, vozači moraju zaustaviti motor i napustiti zatvoreno parkiralište, te niti jedan član posade ne smije u njega ponovno ući, bez odobrenja voditelja zatvorenog parkirališta.

Vozači ne smiju izvoditi vratolomije u bilo kojem trenutku za vrijeme starta, cilja, ili drugih ceremonijalnih dijelova rallya.

U zatvorenom parkiralištu nije dopušteno korištenje prekrivača za vozila.

DISCIPLINA U VOŽNJI

Član 31

Svi sudionici takmičenja dužni su se pridržavati prometnih propisa. Vozači su naročito dužni poštovati ograničenja brzine na saobraćajnicama posebno tokom vožnje kroz naseljena mjesta. Ovo se ograničenje ne odnosi na staze brzinskih ispita koje su zatvorene za javni promet.

Kao posebno teški prekršaji discipline koji se kažnjavaju isključenjem s takmičenja, smatraju se: ometanje pretjecanja na brzinskom ispitu, zaustavljanje na brzinskom ispitu bez posebnog razloga, vožnja smjerom suprotnim od zadanog na brzinskom ispitu, napuštanje mjesta eventualne nezgode na javnoj saobraćajnici te nepružanje pomoći unesrećenima (posadama koje su pružile pomoć, izgubljeno vrijeme će uz predočenje potvrde prometne policije ili zdravstvene ustanove biti nadoknađeno), ometanje prolaza drugim posadama, postavljanje prepreka na cestama, premještanje ili uklanjanje putokaza ili rally oznaka, uzimanje droga, alkohola ili drugih opojnih sredstava za vrijeme takmičenja.

Kao posebno teški prekršaji discipline vozača servisnih automobila, radi kojih će biti kažnjene posade u čije ime su prijavljeni, smatra se:

- ometanje pretjecanja takmičarskim vozilima duž vevnog sektora, zaustavljanje na cesti radi ometanja takmičenja,
- prisutnost na stazi za vrijeme odvijanja brzinskih ispita, ometanje prolaska posadama postavljanjem prepreka na putu,
- vožnja neposredno ispred posada radi ometanja prolaza jednih, odnosno omogućavanja prolaska drugih vozila,
- prisustvo u zatvorenom parkiralištu,
- ometanje sudija,
- zadržavanje u zonama kontrola,
- vuča/guranje takmičarskih vozila tokom takmičenja.

Prijave o prekršajima discipline mogu na takmičenju podnijeti samo sudije ili saobraćajna policija. Saobraćajna policija može u slučaju nepridržavanja prometnih propisa duž itinerera, upisati prekršaj u vremenski karton.

Također može doći na cilj takmičenja u slučaju da nije bila u mogućnosti obaviti upis na samom mjestu.

U slučaju da se nepobitno utvrdi posada koja je prekršila prometne propise, biti će kažnjena u skladu s odredbama o kažnjavanju u Posebnom pravilniku takmičenja.

TEHNIČKI PRIJEM I VERIFIKACIJA

Član 32

Svako vozilo koje učestvuje na rallyu prema dobivenom rasporedu mora biti dovezeno na tehnički prijem s homologiranom opremom propisanom dodatkom "J" FIA Pravilnika. Posada vozila ne mora biti prisutna na tehničkom prijemu. Svako vozilo koje dođe na tehnički prijem izvan svog vremena, neće moći startati osim ako je do kašnjenja došlo zbog više sile. U tom slučaju zakašnjenje se kažnjava prema Posebnom pravilniku.

Uz vozilo mora biti pokazana homologacija za vozilo kao i dodaci (homologacijski listovi), ako postoje. U protivnom vozilu neće biti dopušten start.

Ako se utvrdi na tehničkom prijemu da pojedina vozila nisu pripremljena u skladu s homologacijom, Sportska komisija može dopustiti posadama tih vozila određeno vrijeme za otklanjanje nedostataka. Tehnički prijem prije starta rallya je osnovne prirode i on obuhvaća provjeru usklađenosti s podacima iz prijave i kontrolu sigurnosne opreme vozila i posade, te pravilnost identifikacijskih obilježja vozila i posade. Sva vozila moraju biti opremljena sigurnosnom opremom u skladu s dodatkom "J" FIA Pravilnika. Verifikacija posada obuhvaća provjeru podataka iz prijave, pregled licenci, vozačkih dozvola i polica osiguranja. U sastavu Verifikacijske komisije nalazi se i liječnik koji će izvršiti uvid u ljekarski karton vozača, te pregledati oba člana posade.

Član 33

Dodatne provjere članova posade i vozila mogu biti obavljene u bilo koje vrijeme tokom takmičenja kao i po njegovom završetku primjenjujući sve odredbe Pravilnika o auto sportu BiH. Posada je odgovorna za ispravnost svojega vozila za sve vrijeme trajanja takmičenja.

KAŽNJAVANJE

Član 34

Kazne za posade koje učestvuju u rallyu su slijedeće:

1. Start neće biti dopušten:

- ako se u takmičarskom vozilu ne nalaze oba člana posade.
- ako posada na startu rallya, dionice rallya ili etape kasni više od 30 minuta
- posadama koje ne posjeduju policu osiguranja od odgovornosti prema trećim osobama

2. Vremenske kazne:

- za svaku minutu kašnjenja na startu takmičenja, etape, dionice i/ili zone
- pregrupiranja/servisnog parkirališta do 30 minuta - 10 sekundi
- za drugi prometni prekršaj tokom takmičenja - 5 minuta
- za svaku minutu kašnjenja u vremensku kontrolu - 10 sekundi
- za svaku minutu prijevremenog ulaska u vremensku kontrolu - 1 minuta
- prvi prijevremeni start na brzinskom ispitu - 10 sekundi
- drugi prijevremeni start na brzinskom ispitu - 1 minuta
- treći prijevremeni start na brzinskom ispitu - 3 minuta
- neupisano vrijeme na cilju krivnjom posade - 5 minuta
- za odbijanje starta na brzinskom ispitu u dodijeljenom vremenu - 10 minuta
- za svaku sekundu utrošenu na brzinskom ispitu - 1 sekunda

3. Novčane kazne

Za slijedeće prekršaje Organizator može naplatiti novčane kazne:

- Zakašnjenje na tehnički prijem i verifikaciju:
  - a) do 30 minuta   50,00 KM
  - b) do 60 minuta   100,00 KM
  - c) više od 60 minuta   200,00 KM
- Za svaku prekrivenu registarsku tablicu 50,00 KM

- za gubitak jedne rally tablice ili jednog startnog broja 150,00 KM
- za nepropisno postavljene rally tablice ili startne brojeve 100,00 KM
- izostavljanje imena i prezimena članova posade kao i nacionalne zastave na vozilu 50,00 KM
- za prvi utvrđeni prometni prekršaj 100,00 KM

4. Isključenje

U slučaju bilo kojeg kršenja pravila navedenih u Općim odredbama za FIA prvenstva, Sportska komisija ima ovlasti da razmotri slučaj i donese konačnu odluku koja se odnosi na taj slučaj.

OBJAVA REZULTATA

Član 35

Rezultati se objavljuju prema predviđenom programu u Posebnom pravilniku.

Privremeni rezultati pojedine etape izdaju se na kraju dana. Vremena i mjesta na kojima će se nalaziti ti rezultati moraju biti određena Posebnim pravilnikom ili Dodatkom Posebnog pravilnika. Vremenski razmak između pojedine etape mora biti dovoljno velik da ostane dovoljno vremena za eventualno ulaganje prigovora.

U slučaju da ne postoji nikakav prigovor na privremene rezultate, 30 minuta po objavi, a nakon njihove ovjere od strane Sportske komisije, oni postaju konačni.

Konačni rezultati biti će objavljeni po završetku cijelog takmičenja. Takvi konačni rezultati, bez obzira bili privremeni mijenjani ili ne, također moraju biti objavljeni na oglasnoj ploči.

Obaveza je organizatora da sve rezultate koji su proglašeni konačnima, kao i zapisnike sa svih sjednica Sportske komisije, najkasnije 72 sata nakon završetka takmičenja dostave sportskom direktoru discipline putem SAMS BIH, te klubovima svih sudionika protekle priredbe.

U slučaju da se ta obveza ne ispuni, organizator će biti kažnjen novčanim iznosom određenim cjenikom SAMS BIH. Kazna će biti naplaćena putem jamstva položenog u SAMS BIH.

NAGRADE

Član 36

Obaveza svakog organizatora takmičenja raspisanog i bodovanog za Rally Šampionat BiH je da u skladu s odredbama ovog Pravilnika za auto rally A03, dodijeli počasne nagrade (pehare) za Rally Šampionat BiH posadama koje su sudjelovale na tom takmičenju.

Počasne nagrade (pehari) dodjeljivati će se za slijedeće rezultate:

- vozaču i suvozaču za 1.- 3. mjesto u ukupnom redoslijedu
- vozačima i suvozačima za 1.- 3. mjesto u bodovanim divizijama
- timovima za 1.- 3. mjesto u konkurenciji timova
- klubovima za 1.- 3. mjesto u konkurenciji klubova

Ako organizator želi, može svojom voljom dodijeliti i više pehara nego što je obavezan ovim Članom.

ZAVRŠNA PRIZNANJA

Član 37

Na kraju takmičarske sezone, Sportski auto moto savez BiH za rezultate ostvarene tokom 2014. godine dodijeliti će počasne nagrade:

- **Šampionima Rally Šampionata BiH:**
  - u ukupnom plasmanu (vozač i suvozač)
  - timovi u ukupnom plasmanu
  - klubovi u ukupnom plasmanu
- **Vicešampionima Rally Šampionata BiH:**
  - drugoplasirani u ukupnom plasmanu (vozač i suvozač)
  - drugoplasirani timovi u ukupnom plasmanu

- drugoplasirani klubovi u ukupnom plasmanu
- **Pobjednicima divizija Rally Šampionata BiH:**
  - po divizijama 1, 2, 3, 4 i 5 (vozači i suvozači)
- **Juniorski pobjednik Rally Šampionata BiH:**
  - najbolje plasirani vozač/vozačica rođen/a 01.01.1990. godine i kasnije u ukupnom redoslijedu.

Za završnicu Rally Šampionata BiH i dodjelu počasnih nagrada za Rally Šampionat BiH u obzir će se uzimati samo vozač/suvozač koji je tokom sezone nastupio obavezno na najmanje 2 takmičenja održana u sklopu Rally Šampionata BiH.

C. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 38

Tumačenje odredbi ovog Pravilnika, na takmičenjima je u nadležnosti Sportske komisije. Pravo tumačenja odredbi ovog Pravilnika izvan takmičenja u isključivoj su nadležnosti Komisije za auto sport SAMS BiH.

Za sve ono što nije regulirano ovim Pravilnikom, primjenjivat će se odredbe Pravilnika o auto sportu SAMS BIH, Međunarodnog sportskog pravilnika FIA i njegovih dodataka.

U Sarajevu, 20.01.2014. godine

Sportski direktor discipline A03
Kenan Kurtović

Predsjednik Komisije za auto sport
Božo Erak